

Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van wolfwerende maatregelen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;
- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §1, 3°.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 6 april 2021.
- De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 12 juli 2021.
- De Minaraad en de SALV hebben een gezamenlijk advies uitgebracht, goedgekeurd door de Minaraad op 16 september 2021 en door de SALV op 17 september 2021.
- De Raad van State heeft advies 70.232/1 gegeven op 21 september 2021 en advies 70.295/1 op 9 november 2021, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het is nodig om in het leefgebied van wolven maatregelen te treffen die ervoor zorgen dat wolven minder tot geen schadegevallen meer veroorzaken, zodat het draagvlak voor wolven vergroot. Door het vee voldoende af te schermen, wordt vermeden dat wolven zich erin specialiseren en zich erop richten vee aan te vallen.
- Het vermijden van schadegevallen draagt bij tot de bescherming, de instandhouding en de ontwikkeling van wolven.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° agentschap: het agentschap, vermeld in artikel 2, 60°, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 2° aanvrager: een natuurlijke persoon of een privaatrechtelijke rechtspersoon;
- 3° Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, afgekort INBO: het agentschap dat is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2015 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek;
- 4° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur;
- 5° risicogebied: de gemeenten die, na advies van INBO, door de minister zijn aangeduid op de kaart waarop is afgebakend welke zone het hoogste risico heeft op schade door wolven. Deze kaart is te raadplegen op www.natuurenbos.be ;
- 6° wolfwerende maatregelen: aanpassingen aan een bestaande omheining of de plaatsing van een nieuwe omheining als nachtraster of ter hoogte van een natuurlijke barrière zodat de omheining volledig wolfwerend is, in combinatie met het aanvankelijke onderhoud;
- 7° reglement: het subsidiereglement voor wolfwerende aanpassingen aan een bestaande omheining dat terug te vinden is op www.natuurenbos.be.

Art. 2. Binnen de perken van de kredieten die daarvoor op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbaar zijn, kan de minister conform dit besluit voor gronden die in een risicogebied in het Vlaamse Gewest liggen, een subsidie voor wolfwerende maatregelen verlenen.

Art. 3. Wolfwerende maatregelen komen in aanmerking voor een subsidie als vermeld in artikel 2, als het totale bedrag hoger dan 500 euro is en als de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met vijfde lid, zijn vervuld.

Een aanvrager komt in aanmerking voor een subsidie als vermeld in artikel 2 van dit besluit, als hij aan al de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° de aanvrager beschikt over de vereiste toelatingen om de omheining aan te passen of te plaatsen;
- 2° bij de indiening van de aanvraag onderschrijft de aanvrager de verbintenisvoorwaarden, vermeld in artikel 4 van dit besluit;
- 3° de aanvrager kan geen beroep doen op steunmaatregelen onder het VLIF voor de veesoorten zoals opgenomen in de subsidie-aanvraag.

De grond waarop de aanvraag van de subsidie betrekking heeft, komt in aanmerking voor een subsidie als vermeld in artikel 2, als hij aan al de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° de grond is in eigendom van de aanvrager of de aanvrager heeft een zakelijk of persoonlijk recht op de grond dat de wolfwerende maatregelen

toestaat, of de aanvrager is concessiehouder of pachter van de grond. Als de aanvrager geen eigenaar is van de grond, moet de aanvrager de toestemming krijgen van de eigenaar om de wolfwerende maatregelen uit te voeren;

- 2° de percelen waarop wolfwerende maatregelen genomen worden, liggen in het risicogebied;
- 3° voor het (deel van het) perceel of de percelen in kwestie is er in vijf jaar vóór de indiening geen subsidie voor wolfwerende maatregelen toegekend.

Het te beschermen vee komt in aanmerking voor een subsidie als vermeld in artikel 2, als het aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° het te beschermen vee bestaat uit een of verschillende van de volgende diersoorten:
  - a) schaap, moeflon, geit of steenbok;
  - b) alpaca guanaco of lama;
  - c) damhert, edelhert, sikahert of axisert;
  - d) pony, ezel of andere paardachtige verschillend van paard en met een schofthoogte van maximaal 148 cm;
- 2° bij het te beschermen vee bevindt zich een ziek of verzwakt rund waarvoor maximaal vierhonderd meter omheining nodig is om het te beschermen.
- 3° het te beschermen vee bestaat uit paarden en/of runderen die zich bevinden in een specifiek, na advies van INBO, door de minister aangeduide schutkring waarin door een wolvenaantal op een paard of rund een potentiële probleemsituatie is ontstaan. Er is sprake van een potentiële probleemsituatie wanneer binnen een periode van één maand twee losstaande aanvallen op paarden en/of runderen hebben plaatsgevonden. De schutkring wordt bepaald op basis van het actuele schaderisico binnen het betreffende wolventerritorium en geldt voor 6 maanden, verlengbaar indien noodzakelijk. Deze schutkring is te raadplegen op www.natuurenbos.be.

Bij de eventuele plaatsing van een nachtraster voor de dieren, vermeld in het vierde lid, 1°, is per aantal van vijftig dieren een raster met een lengte van maximaal vierhonderd meter toegelaten.

De minister kan de voorwaarden, vermeld in het eerste tot en met het vijfde lid, verduidelijken overeenkomstig de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

Art. 4. Om de subsidies op basis van dit besluit te verkrijgen, verbindt de aanvrager zich ertoe de volgende voorwaarden na te leven:

- 1° de omheining wordt geplaatst zodat aan de vereisten, vermeld in het reglement, voldaan is;
- 2° de nodige werken om de omheining in een goede wolfwerende staat te houden, vermeld in het reglement, worden uitgevoerd;
- 3° de omheining wordt in stand gehouden gedurende minstens vijf jaar na de uitbetaling van de subsidie.
- 4° de facturen overeenkomstig artikel 6 dateren van 16 juli 2021 of van recentere datum.

Art. 5. §1. De subsidie bestaat uit de volgende drie delen:

- 1° de subsidie bedraagt maximaal 90% van de kosten van de materialen die nodig zijn om van een bestaande omheining een wolfwerende omheining te maken, waarbij BTW die door de aanvrager fiscaal kan worden afgetrokken niet subsidiabel is;
- 2° als de omheining dient om een natuurlijke barrière te vervangen waar die barrière de bestaande omheining onderbreekt, of als de omheining een nachtraster is, die beperkt is tot een lengte van maximaal vierhonderd meter per aantal van vijftig dieren dat zich binnen een groter begrazingsblok bevindt, bedraagt de subsidie maximaal 90% van de kosten van de materialen die nodig zijn om een nieuwe wolfwerende omheining te plaatsen;
- 3° de subsidie bedraagt een eenmalig forfait van 4,5 euro per lopende meter wolfwerende omheining als tegemoetkoming voor het aanvankelijke onderhoud van drie jaar.

§2. De volgende materialen komen in aanmerking voor de te beschermen dieren, vermeld in artikel 3, vierde lid, 1°:

- 1° stroomdraad (of -lint) en toebehoren;
- 2° een schrikdraadapparaat en toebehoren;
- 3° poortonderdelen voor de schrikdraad;
- 4° rasters en palen, meer bepaald schrikdraadpalen, rasters in metaal en flexinetten;
- 5° niet-elektrische ondergravingsbescherming;
- 6° een stroomvoerend grondraaster;
- 7° overige kosten: spanningstester en waarschuwingsbordjes.

Voor het deel van de subsidie, vermeld in paragraaf 1, 1°, komen voor het eerste lid, 4°, uitsluitend rasters en palen in aanmerking die ervoor dienen om van een bestaande omheining een wolfwerende omheining te maken. Voor het deel van de subsidie, vermeld in paragraaf 1, 2°, komen voor het eerste lid, 4°, ook rasters en palen in aanmerking die gebruikt worden om een nieuwe omheining te bouwen.

§3. Voor de te beschermen dieren uit artikel 3, vierde lid, 2°, komen dezelfde materialen als de materialen, vermeld in paragraaf 2, in aanmerking. Het deel van de subsidie, vermeld in paragraaf 1, 1°, is beperkt tot aanpassingen aan een bestaande omheining voor een maximale lengte van vierhonderd meter. Voor het deel van de subsidie, vermeld in paragraaf 1, 2°, is de subsidie beperkt tot een nachtraster in de vorm van vierhonderd meter wolfwerend flexinet met inbegrip van stroomvoorzieningen.

§4. Alle kosten worden getoetst aan marktconforme prijzen. De delen van de subsidie, vermeld in paragraaf 1, 1° en 2°, bedragen samen maximaal 4,8 euro per lopende meter afsluiting. Kosten voor de plaatsing komen niet in aanmerking voor de subsidie.

De minister kan beslissen om een hoger bedrag dan 4,8 euro per lopende meter afsluiting toe te kennen omwille van de specifieke terreingesteldheid en/of specifieke vereisten van het te beschermen vee. De verhoging bedraagt maximaal een verdubbeling.

Art. 6. De aanvraag van een subsidie wordt ingediend met een volledig ingevuld aanvraagformulier, zoals opgesteld door de minister, dat het agentschap op zijn website ter beschikking stelt.

Bij het formulier, vermeld in het eerste lid, worden foto's en facturen gevoegd. De foto's geven een duidelijke situatieschets van de terreinconditie en de dimensie van de percelen in kwestie, de bestaande omheiningen, de uitgevoerde aanpassingen en de eventuele perceelsgrenzen waar natuurlijke barrières zijn gebruikt en aangepast.

Het ingevulde en ondertekende formulier wordt samen met de bijlagen uiterlijk zes maanden na aankoop gemaïld naar subsidies.anb@vlaanderen.be.

Art. 7. §1. Het agentschap gaat na of de ingediende aanvraag volledig is.

Als het agentschap vaststelt dat de aanvraag niet alle vereiste elementen bevat, brengt het de aanvrager binnen dertig dagen vanaf de dag waarop het agentschap de subsidieaanvraag heeft ontvangen, op de hoogte van de ontbrekende elementen via mail of met een aangetekende brief. Als de aanvrager het dossier niet aanvult binnen dertig dagen vanaf de dag van de verzending van de mail of de aangetekende brief van het agentschap waarin de ontbrekende elementen worden aangegeven, wordt de subsidieaanvraag onontvankelijk verklaard. Het agentschap deelt die beslissing per mail of met een aangetekende brief mee aan de aanvrager. Als het agentschap vaststelt dat de aanvraag ontvankelijk is, wordt de aanvrager hiervan binnen de dertig dagen op de hoogte gebracht.

§2. Het agentschap beoordeelt de ontvankelijke aanvraag op basis van al de volgende criteria:

- 1° de ligging van de grond;
- 2° de aangevraagde materialen;
- 3° de voorgestelde aanpassing;
- 4° de te beschermen dieren.

§3. Het agentschap beoordeelt op basis van het ontvankelijke dossier of de aanvrager aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3, voldoet om de subsidie te verkrijgen.

Het agentschap brengt over de ontvankelijke subsidieaanvraag advies uit aan de minister binnen dertig dagen vanaf de dag waarop het de volledige en ontvankelijke aanvraag heeft ontvangen of vanaf de dag waarop het de gevraagde aanvullingen heeft ontvangen.

§4. Uiterlijk dertig dagen na de dag waarop de minister het advies, vermeld in paragraaf 3, tweede lid, heeft ontvangen, beslist de minister over de toekenning van de subsidie.

Het agentschap deelt de beslissing via mail of met een aangetekende brief mee aan de aanvragers van de subsidieaanvraag.

Art. 8. Het subsidiebedrag wordt uiterlijk acht weken na de datum van de ondertekening van de beslissing, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, uitbetaald. Het subsidiebedrag wordt overgemaakt op het rekeningnummer dat is ingevuld op het aanvraagformulier.

Art. 9. Met behoud van de toepassing van de bevoegdheden van de Inspectie van Financiën en het Rekenhof is het agentschap belast met het toezicht op de aanwending door de begunstigde van de subsidie die met toepassing van dit besluit wordt toegekend.

De gemachtigde personeelsleden van het agentschap en de Vlaamse overheid en de personen die ze aanstellen, kunnen een controle ter plaatse uitvoeren.

Art. 10. De subsidies die verkregen zijn op basis van dit besluit, worden volledig teruggevorderd, vermeerderd met de wettelijke interesten, als de voorwaarden, vermeld in artikel 3 of 4, niet zijn nageleefd.

De teruggevorderde bedragen worden gestort op een rekening van het Vlaamse Gewest die het agentschap aanwijst. De aanvrager doet die storting binnen een maand nadat hij met een beveiligde zending in gebreke is gesteld. De wettelijke interesten beginnen te lopen vanaf het verstrijken van de betalingstermijn.

In het tweede lid wordt verstaan onder beveiligde zending: een van de volgende betekeniswijzen:

- 1° een aangetekende brief;
- 2° een afgifte tegen ontvangstbewijs;
- 3° een elektronische aangetekende zending;
- 4° in voorkomend geval elektronische communicatie via een elektronisch loket van het agentschap.

Art. 11. De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, is belast met de uitvoering van dit besluit en de opmaak van een reglement. De minister kan beslissen om aanpassingen in het reglement door te voeren voor wat betreft de technische vereisten voor een wolfwerende omheining naargelang nieuwe inzichten die ontstaan op basis van opgedane ervaring.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme,

Zuhal DEMIR